

Oponentní posudek diplomové práce bc. Jitky Lindové: „Možnosti didaktického využití Židovského muzea v Praze pro výuku v rámci občanského a společenskovedního základu RVP G“

Autorka určuje cíl své práce: „Cíl práce spočívá ve zjištění, zda lze využít Židovské muzeum v Praze k výuce v rámci společenských věd, a to na základě představení návrhu pro výuku konkrétního tématu z občanského a společenskovedního základu Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.“ (s. 7)

Rozděluje s ohledem na to svou práci na teoretickou a praktickou část. V první se zabývá především problémem didaktické a pedagogické relevance muzea. Ve druhé části se snaží rozvrhnout příklad praktického využití historických dokumentů na základě metody projektového vyučování, a to s to s ohledem na vzdělávací oblast RVP „Člověk a společnost“, specifičtěji.

Autorka se snaží pečlivě určit základní koncepty, které stojí v základu jejího projektu, dovede psát jasně a má jednotnou intenci, kterou celou svou práci naplňuje, to je třeba ocenit.

Domníváme se nicméně, že některé motivy a východiska by bylo potřeba prozkoumat. Když sleduje autorka „proces muzealizace“, a tvrdí přitom, že „potřeba uchovávat určité kulturní hodnoty“ je vskutku obecnou lidskou tendencí (s. 12), stálo by za úvahu kritické přezkoumání takového tvrzení. Není naopak tento vztah k minulosti naprosto *specifickým a dějinným* vztahem k minulosti a k času vůbec, který proměňuje v minulé, přítomné i budoucí v archivní exponát? A není v něm již předem rozhodnuto, že smyslem toho, co je v čase, je být „faktem“? Není konečně v tomto smyslu dějinnost člověka naopak neuvěřitelně restringována, totiž na nás přítomné, kteří se takto k minulosti vztahují? Je pro „člověka obecně“ minulost „kulturní hodnotou“ anebo jenom pro nás, přítomné lidi faktů, kteří vše převracejí v hodnoty, čili dávají všemu formu využitelnosti a objektivity? A není právě toto pravý pedagogický obsah, který sice není tematizován, ale právě ve své skrytosti o to jistěji působí? Je dobré, že autorka sestupuje až k řeckému *músaion* (s. 26), ale je přitom otázka, zda pojmy „vědění“ a „kultury“ jsou adekvátní jeho smyslu, anebo je naivní ztotožnění těchto pojmů s řeckými naopak důsledkem stejně naivního, přesněji právě „muzeálního“ vztahu k dějinnosti a k vědění. Cožpak znamená „vědění“ pro staré Řeky totéž co pro nás? Mají Řekové „kulturu“ v našem smyslu?

Chtěli bychom se též zeptat, zda když autorka píše, že jí jde v jejím projektu o to, „proměnit tyto historické události v přítomný prožitek“ (s. 61), nemělo by, pokud jde o studenty, daleko spíše jít o to, být schopen – s ohledem na vzdělávací stupeň – identifikovat kontext a příčiny příslušného fenoménu? Jakkoliv je dnes módní produkování prožitků všeho druhu, nejde v tomto případě vlastně jen o „turistiku“ představování, zaměřenou na minulost, která nejen že nemá nic společného s rozuměním věci, ale od tohoto rozumění odvádí a zabavuje?

Diplomovou práci *doporučuji k obhajobě*, v níž bych uvítal autorčinu odpověď na formulované otázky.